

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2018

www.alajarvi.fi

Sisällys

Sisällys.....	1
1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely.....	2
2. Kaupungin talous.....	3
2.1. Tarkastuslautakunnan arvio kaupungin taloudesta	3
2.2. Tuloslaskelma	4
2.3. Rahoituslaskelma	6
2.4. Tase.....	7
2.5. Konsernitalous.....	8
2.6. Investoinnit.....	9
3. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.....	12
3.1. Kaupunginhallitus	10
3.2. Konserniyhtiöt.....	11
3.3. Henkilöstöhallinto	1
3.4. Perusturva	14
3.5. Sivistystoimi	15
3.6. Tekninen toimi	17
3.7. Maaseututoimi	18
4. Muut arvioinnit.....	19
5. Yhteenveto.....	19
Allekirjoitukset.....	20

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan valmistella hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat valtuuston päätettäväksi sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoitukseenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta huolehtii lisäksi kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä. Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnassa ovat vuoden 2018 tarkastuksen aikana toimineet seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

<u>Jäsen</u>	<u>Henkilökohtainen varajäsen</u>
Penninkangas Mauri	Hietala Heikki
Matintupa Jukka Pekka vpj.	Hakala Harri
Salo Kati	Akomeah Tiina
Väänänen Pertti	Siirilä Pasi
Pitkänen Annika	Orava Riikka
Oittinen Kari	Murto Lea
Kuisti Jenni	Hämäläinen Heli

Kuntalain 71 §:n mukaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Lautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjan pitäjänä on toiminut sisäinen tarkastaja / hallintosihteeri Henna Matintupa. Valtuusto on valinnut Alajärven kaupungin tilintarkastusyhtiöksi KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Yhtiön nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Esko Säilä.

Työskentely

Tarkastuslautakunta on laatinut työnsä järjestämiseksi arviointisuunnitelman vuosille 2017–2020. Arviointisuunnitelmaa tarkentaa

vuosittain laadittava työohjelma. Arviointisuunnitelmassa nimetään asiat ja kohteet, joiden arviointiin lautakunta kunakin vuonna erityisesti keskittyy. Vuoden 2018 arvioinnissa painopisteenä on ollut teknisen toimen arviointi.

Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään vuoden 2018 talousarvioon, kaupunginhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan raportteihin, tilintarkastuskertomukseen sekä viranhaltijoiden kuulemisiin ja haastatteluihin.

Arviointisuunnitelmassa tarkastuslautakunta on jakanut jäsenilleen vastuualueet hallintokunnittain. Jäsenet ovat seuranneet työnjaksensa mukaisesti hallintokuntien toimintaa ja jäsenten raportit on käsitelty lautakunnassa. Tarkastuslautakunta on kokoontunut pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Tarkastuslautakunnan raportointi

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain valtuustolle arviointivuoden havainnot ja suositukset sisältävän arviointikertomuksen. Vuoden 2018 arviointikertomus on hyväksytty tarkastuslautakunnassa 14.5.2019.

Edellisen vuoden arviointikertomuksen seuranta

Vuoden 2017 arviointikertomus on käsitelty kaupunginvaltuustossa 28.5.2018 § 25. Hallintokunnat ovat antaneet omat selvityksensä arviointikertomuksessa esitettyihin asioihin. Tarkastuslautakunta merkitsi selvitykset tiedoksi kokouksessaan 24.1.2019.

2. Kaupungin talous

2.1. Tarkastuslautakunnan arvio kaupungin taloudesta

Tarkastuslautakunnan arvio taloudesta

Kaupungin tilikauden tulos on ennakoidun mukaisesti alijäämäinen. Alijäämää kertyi 0,9 milj. euroa ennustetun 2,7 milj. sijaan.

Kaupungin toimintakate (varsinaisen toiminnan toimintatulojen ja -menojen erotus) on heikentynyt 5 milj. euroa kahden edellisen vuoden aikana (vv. 2016–2018).

Verotettavat tulot ovat laskeneet kaikissa verokertymissä. Kunnallisveron nostovara on pieni ja efektiivinen veroprosentti on alhainen. Veronmaksajien määrä vähenee.

Alajärven kaupungin talous on riippuvainen valtionosuuksista. Muutokset valtionosuuksissa aiheuttavat merkittävän riskin kaupungin taloudelle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden haasteisiin tulee suhtautua riittävällä vakavuudella. Taseeseen kertyneen ylijäämän varaan ei voi laskelmoida.

Toimintakatteen heikkenemiseen on syytä kiinnittää huomiota ja palvelurakenteita ja toiminnan tehokkuutta on syytä tarkastella jatkuvasti – ei vasta kun on pakko.

2.2. Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelma kertoo talouden tasapainosta vuositasona, miten tilikauden tuotot ovat riittäneet kulujen kattamiseen.

Kaupungin tilikauden tulos on ennakoidun mukaisesti alijäämäinen. Alijäämää kertyi 0,9 milj. euroa ennustetun 2,7 milj. sijaan.

Edelliseen vuoteen verrattuna vuoden 2018 tuloslaskelmassa toimintakulut ovat kasvaneet 2,5 milj. euroa toimintatuottojen pysyessä lähes ennallaan.

Toimintakate kertoo, että toimintakuluista jäi 61,2 milj. euroa maksettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla toiminnasta saatujen 29,2 miljoonan euron tuottojen jälkeen. Toimintakate on heikentynyt edellisvuodesta 2,4 milj. euroa.

Tuloslaskelman luku vuosikate kertoo paljonko rahaa jää juoksevien menojen jälkeen investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. 2,7 miljoonan euron vuosikate kattoi 3,6 miljoonan euron poistot 74,5 prosenttisesti.

Kaupungin verotulot laskivat kokonaisuudessaan edellisvuodesta 0,8 miljoonaa euroa. Laskua oli kaikissa verokertymissä.

Alajärven kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2018 oli 21,75 (vuonna 2018 keskimääräinen tulovero-% kunnissa oli 19,86, Etelä-Pohjanmaan kunnissa 21,31 %). Alajärven veroprosentti on muihin kuntiin nähden korkea ja antaa suhteellisen pienen taloudellisen liikkumavaran.

Ns. efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan kuntien saamia todellisia verotuloja suhteessa ansiotuloihin, eli se on kuntalaisten keskimäärin maksama veroprosentti. Efektiiviseen veroasteeseen vaikuttavat verotuksessa verovelvollisille myönnettävät vähennykset, esimerkiksi tulonhankkimisvähennys tai matkakulut. Vasta vähennysten jälkeen saadaan tulo, josta peritään kunnallisveroprosentin mukainen vero.

Efektiivinen veroaste on jokaisella kuntalaisella omansa. Pienituloisella se on matalampi kuin hyvätuloisella. Koska Alajärvellä on suhteellisen matala yleinen tulotaso, veronkorotusten vaikutus kaupungin tuottojen lisäykseen on vähäinen.

Vuonna 2018 valtakunnallinen efektiivinen veroprosentti oli 14,45 (ennuste).

Vuosina 2011–2018 Alajärven kaupungin tuloveroprosenttia on nostettu yhteensä 1,25 %-yksikköä eli 20,50:stä 21,75:een. Efektiivinen veroprosentti on ennusteen mukaan vuonna 2018 täysin sama kuin vuonna 2011 (13,75 %). Näin ollen veronkorotuksilla on ainoastaan pystytty kompensoimaan valtion myöntämiä verovähennyksiä.

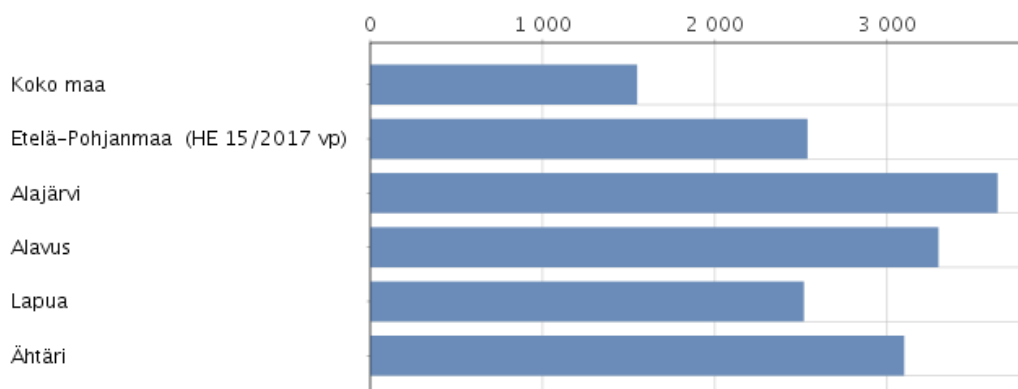
Alajärven kaupunki sai vuonna 2018 valtionosuuksia yhteensä 35,1 milj. euroa. Valtionosuudet kattavat kaupungin verorahoituksesta 55 %. Vertailu naapurikuntiin, Etelä-Pohjanmaan tai maan keskiarvoon (taulukko 2) havainnollistaa Alajärven kaupungin valtionosuusriippuvaisuutta. Valtionosuuksien muutokset aiheuttavat merkittävän riskin Alajärven kaupungin taloudelle.

Taulukko 1. Kaupungin tuloslaskelma 2012–2018 (ulkoiset erät)

Milj. €	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016*	TP 2017	TP 2018
Toimintatuotot	41,2	42,5	43,0	41,7	41,7	29,1	29,2
Toimintakulut	-98,8	-102,0	-100,6	-99,0	-97,9	-87,9	-90,4
Toimintakate	-57,7	-59,5	-57,6	-57,3	-56,2	-58,8	-61,2
Verotulot	26,4	27,9	28,4	28,5	29,4	29,7	28,9
Valtionosuudet	32,2	32,6	32,8	34,1	37,0	35,8	35,1
Käyttökate	0,9	1,0	3,6	5,2	10,2	6,7	2,7
Rahoitustuotot- ja kulut	-0,3	-0,8	-0,3	-0,2	-0,2	-0,03	-0,05
Vuosikate	0,5	0,2	3,3	5,0	10,1	6,6	2,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2,3	-2,6	-3,1	-3,1	-3,0	-3,0	-3,6
Yli-/alijäämä	-1,8	-2,4	0,2	1,9	7,0	3,6	-0,9
Tunnusluvut							
Toimintatuotot/toimintakulut %	41,6	41,6	42,7	42,1	42,6	33,1	32,2
Vuosikate/poistot %	22,6	8,9	106,4	162,3	331,3	220,8	74,5
Vuosikate, €/asukas	51	22	322	502	1015	674	274
Asukasmäärä	10264	10230	10174	10014	9902	9835	9705

* Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue purkautui 31.12.2016.

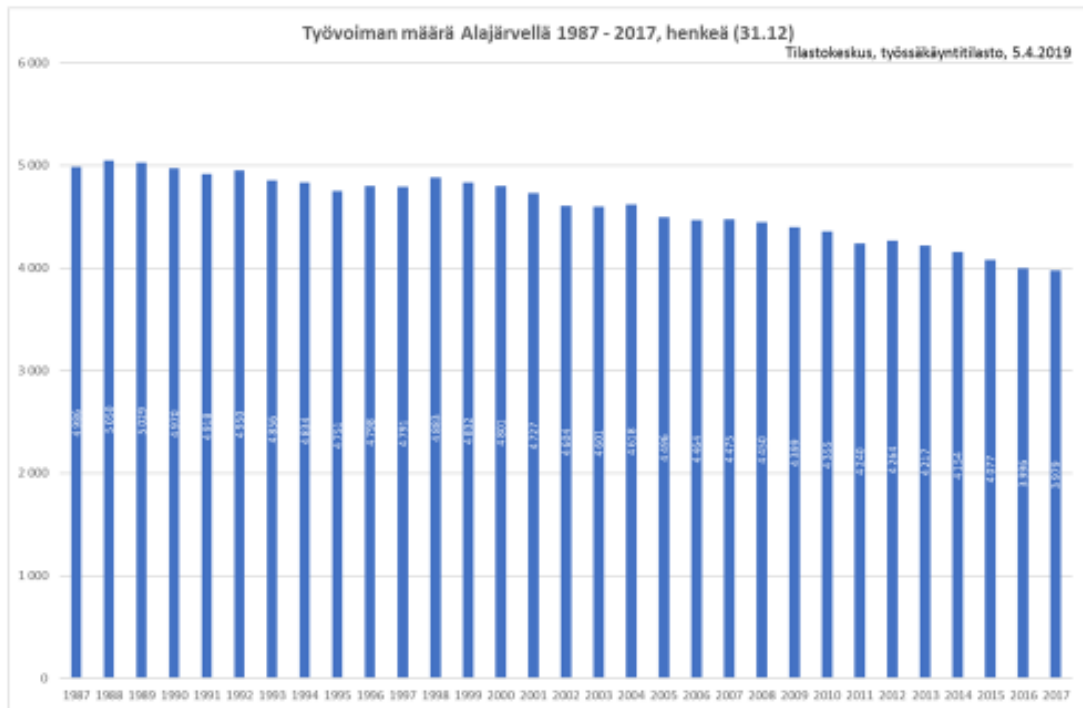
Taulukko 2. Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas 2017

Taulukko 3. Verotulojen kehitys (milj.euroa)

Milj. €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnallisvero	23,2	24,5	24,4	24,2	25,1	25,1	24,6
Kiinteistövero	1,7	1,9	2,2	2,3	2,3	2,2	2,1
Yhteisövero	1,5	1,6	1,8	2,1	2,0	2,4	2,1

Taulukko 4. Työvoiman määrä Alajärvellä 1987-2017

2.3. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma kertoo kaupungin talouden rahavirroista, mitä kassaan on tullut ja mitä sieltä on mennyt, sekä rahavarojen muutoksesta tilikauden aikana. Talous on tasapainossa, mikäli sen tulot pitkällä aikavälillä ovat menoja suuremmat.

Investointien tulorahoitusprosentti antaa kuvan talouden tilasta ja kehityksestä. Tunnusluvussa suhteutetaan vuosikate investointien omahankintamenoon. Jos tunnusluku on päälle 100 prosenttia, on tulorahoitus riittänyt kattamaan investointien omahankintamenot. Jos vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen (investointien tulorahoitus % < 100), kunta yleensä velkaantuu.

Alajärven kaupungin maksuvalmius on ollut investointien tulorahoitusasteella mitaten erittäin hyvä vuosina 2014–2016 ja vuonna 2017 tyydyttävällä tasolla. Vuonna 2018 in-

vestointien omahankintamenot ovat pysyneet korkealla tasolla ja vuosikatteen laskiessa myös tunnusluvun arvo on laskenut heikolle tasolle, pudoten edellisvuoden 87,1 %:sta 34,9 %:iin.

Toiminnan ja investointien rahavirta viimeisen viiden vuoden aikana (n. 4,7 milj. euroa) kuvaa, riittävätkö tulot menojen kattamiseen. Kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös-vuonna on positiivinen.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävydestä vieraan pääoman ja lyhennysten maksuun. Kaupungin lainanhoitokate 0,77 on heikko. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Taulukko 5. Kaupungin rahoituslaskelman tunnusluvut 2012–2018

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Rahoituslaskelman tunnusluvut							
Investointien tulorahoitus %	7,92	3,00	132,2	279,8	196,1	87,1	34,9
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5v (milj. euroa)	-5,2	-11,8	-11,8	-8,2	-0,8	2,2	4,7
Lainanhoitokate	0,26	0,15	0,81	1,17	2,46	1,82	0,77
Kassan riittävyys	10,92	11,66	10,11	13,72	14,55	15,81	14,03

2.4. Tase

Tase kuvaa kaupungin taloudellista asemaa tilikauden lopussa.

Vuodesta 2012 vuoteen 2018 kaupungin taseen loppusumma on kasvanut lähes 13 milj. euroa oman pääoman noustessa noin 9,5 milj. euroa ja vieraan pääoman noustessa 3,5 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna taseen loppusumma kasvoi 2,7 milj. euroa ja lainakanta nousi noin 2,5 milj. euroa. Taseeseen kertynyt ylijäämä pienentyi edellisvuodesta n. 0,9 milj. euroa.

Edelliseen vuoteen verrattuna lainanhoitokykyä kuvaava suhteellinen velkaisuus (%) kasvoi 4 prosenttiyksikköä ja lainat asukasta kohden 13 %. Vuonna 2018 kaupungin lainamäärä asukasta kohden (2434 €/asukas) on

kohtuullinen verrattuna Etelä-Pohjanmaan (3851 €/asukas) tai koko maan keskiarvoon 3052 €/asukas).

Lainamäärän suuruutta on kuitenkin arvioitava tilanteen mukaan. Väestöltään kasvavissa kunnissa on luonnollista investoida lainarahoituksella. Alajärvellä väestönkehitys on negatiivinen, mikä tulee ottaa huomioon lainamäärää tarkasteltaessa.

Taulukko 6. Kaupungin tase ja taseen tunnusluvut 2012–2018

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Taseen loppusumma milj. €	58,2	61,8	60,7	59,5	62,1	68,4	71,1
Aineelliset hyödykkeet	38,3	42,6	42,2	41,0	41,8	46,5	50,6
Oma pääoma	24,4	22,1	22,3	24,2	31,2	34,9	33,9
Vieras pääoma	33,4	39,3	38,0	34,9	30,5	33,1	36,6
- Pitkäaikainen	16,5	21,2	21,0	19,1	15,7	16,2	16,6
- Lyhytaikainen	16,9	18,2	17,0	15,8	14,8	16,9	20,1
Kertynyt yli/alijäämä	-1,8	-4,1	-3,9	-2,0	5,0	8,6	7,7
Lainakanta	21,0	28,0	26,4	24,1	18,7	21,2	23,6
Lainat €/asukas	2048	2737	2590	2408	1888	2151	2434
Omavaraisuusaste %	42	36	37	41	50	51	48
Suhteellinen velkaantuneisuus %	33	38	36	33	28	35	39

2.5. Konsernitalous

Konsernin vuosikate oli n. 4,7 milj. euroa ja konsernin tilikauden tulos oli n. -1,2 milj. euroa alijäämäinen. Taseeseen kertynyt ylijäämä pienentyi 9,1 milj. eurosta 7,5 milj. euroon.

Konsernin investointitaso pysyi korkealla (n. 11,3 milj. euroa). Konsernin lainakanta kasvoi 4,1 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna ollen vuonna 2018 oli n. 45,7 milj. euroa.

Taulukko 7. Konsernitalinpäätös 2012–2018

Milj. euroa	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
<i>Konsernin toimintakate</i>	-56,4	-57,4	-58,8	-57,5	-56,6	-58,2	-60,6
<i>Konsernin vuosikate</i>	1,5	2,9	4,7	7,4	11,8	9,1	4,7
<i>Tilikauden ylijäämä/alijäämä</i>	-2,2	-1,6	0,1	2,3	6,8	3,7	-1,2
<i>Konsernin investoinnit</i>	-10,5	-11,3	-4,3	-4,1	-11,5	-11,0	-11,3
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>	6,0	11,4	5,8	5,1	4,2	6,6	7,1
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	-3,8	-4,6	-5,2	-5,7	-5,6	-5,0	-5,1
<i>Lyhytaikaisten lainojen muutos</i>	1,1	0,5	-1,5	0,3	-1,5	1,4	2,0
<i>Konsernin lainakanta</i>	35,9	42,5	41,6	41,5	38,6	41,6	45,7
<i>Konsernin lainat €/asukas</i>	3501	4158	4090	4143	3895	4233	4711
<i>Kertynyt yli-/alijäämä</i>	-2,9	-3,3	-3,0	-0,8	5,5	9,1	7,5

Kaupungin vuosikate kattoi poistot noin 74,5 prosenttisesti, konsernin 80,6 prosenttisesti.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymä viideltä viime vuodelta on n. -0,1 milj. euroa.

Investointien tulo-rahoitusprosentti heikkeni sekä kaupungin että konsernin tilinpäätökses-

sä. Kaupungin ja konsernin lainanhoitokatteet ovat pudonneet vuoden 2017 tyydyttävältä tasolta heikolle tasolle. Kaupungin omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat paremmat kuin konsernissa.

Taulukko 8. Kaupungin ja konsernin tunnusluvut 2018

	Kaupunki	Konserni
	TP 2018	TP 2018
<i>Vuosikate/poistot %</i>	74,5	80,6
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. euroa</i>	4,7	-0,1
<i>Investointien tulo-rahoitus %</i>	34,9	44,1
<i>Lainanhoitokate</i>	0,77	0,93
<i>Omavaraisuusaste</i>	48	33
<i>Suhteellinen velkaantuneisuus</i>	39	53
<i>Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas</i>	797	768
<i>Lainat €/asukas</i>	2434	4711

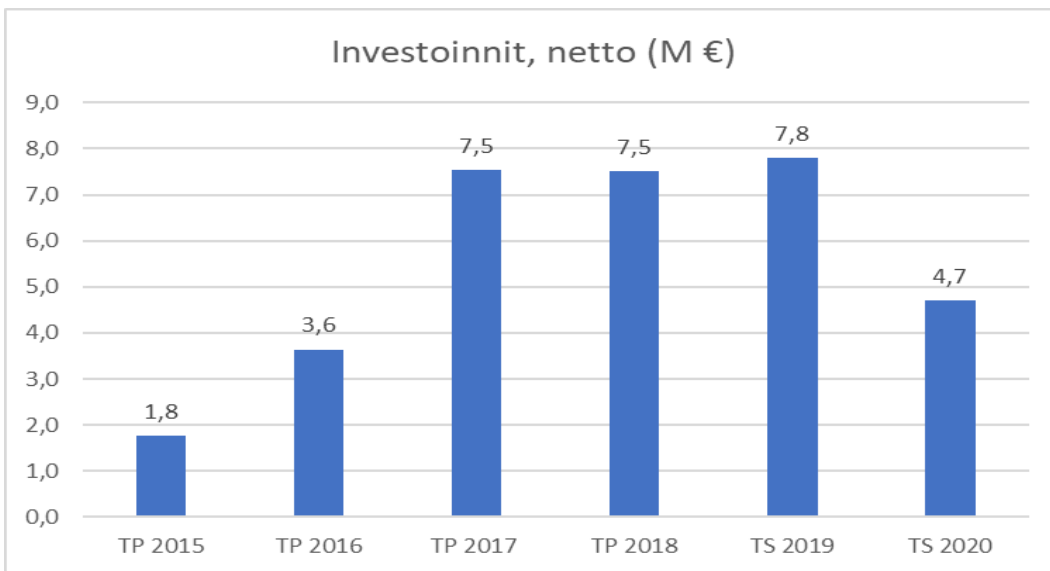
2.6. Investoinnit

Vuoden 2018 talousarviossa investointeihin varattu määräraha muutoksineen oli kokonaisuudessaan 8,3 milj. euroa. Investointimenojen toteuma oli 7,5 milj. euroa, mikä on lähes edellisen vuoden tasolla.

Kaupungin tämän hetkinen investointitaso on korkea. Vuoden 2019 talousarvion investointisuunnitelman mukaan investointimenot myös pysyvät korkealla vuonna 2019. Vuodelle

2019 on suunniteltu 7,8 miljoonan euron ja vuodelle 2020 4,7 miljoonan euron nettoinvestoinnit.

Uudisrakentamisena vuoden 2018 aikana käynnistyi monitoimihallin ja kehitysvammaisten asumisyksikön rakentaminen. Suurin peruskorjausinvestointi on kohdistunut terveyskeskuksen peruskorjauksen II-vaiheen toteuttamiseen.

Kuva 1. Vuoden 2018 aikana käynnistyi mm. kehitysvammaisten asumisyksikön rakentaminen. (kuva: Arkkitehtitoimisto Tuomela Ky)

3. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

3.1. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen tavoitteet on vuoden 2018 talousarvion hyväksymisen yhteydessä määritelty valtuuston hyväksymän kuntastrategian päämäärien mukaisesti. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty taulukossa 9.

Kuntatalouden tasapainon ja palvelurakenteiden tehokkuuden osalta myös henkilöstöhallinnolle on asetettu kaksi tavoitetta, jotka käsitellään tässä arviointikertomuksessa kohdassa *Henkilöstöhallinto*.

Taulukko 9. Kaupunginhallituksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen päämäärä	Mittari	TA-vuoden tavoite	Toteutuma 2018
1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita	Vuosikate prosenttia poistoista	61,00 %	74,45 %
	Verotulojen muutosprosentti	3,5 % / vuosi	-2,58 %
	Käyttötalousmenojen kehitys	0 %	4,16 %
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Liikuntapalvelujen asiakastyytyväisyys	Liikunta ja nuorisotoimen yhteistyön lisääminen muiden sivistystoimen toimijoiden kanssa.	Edistetty perheliikuntaa ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa, järjestämällä eri hallintokuntien sekä kolmannen sektorin kanssa liikunta-, ja kulttuuri- ja nuorisotapahutumia kaupungin/kunnan keskustassa ja eri kylillä sekä tarjoamalla Pallohalliin yleisövuoroja.
	Nuorisotyöttömyys (18-24 v.)	15,0 %	13,4 %
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v. (7,3 % v. 2015)	7,0	6,6 % (2016)
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	8.-9. luokkalaisten ylipainoisuus (v. 2015 oli 19,2 %)	18,0 %	21,2% (v. 2017)
4. Kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen	Myönnettyjen määrä (ka. 2013-2016 oli 15 kpl)	20	9

3.2. Konserniyhtiöt

Vuoden 2018 talousarviossa on asetettu **kaupungin yleiset konsernitavoitteet**, jotka olivat 1) Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista, 2) Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja itsensä kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa, ja 3) Konsernin ja kaupungin-hallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Tarkastuslautakunta totesi jo edellisessä arviointikertomuksessaan, että konsernille asetetut tavoitteet ja raportointi niiden toteutumisesta on hyvin yleisluontoista. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan tavoitteet ovat toteutuneet, mutta toteutuminen ei varsinaisesti tule toimintakertomuksesta esiin.

Alajärven kaupunkikonsernin tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Kitronpuisto (100 %)
- Alajärven Lämpö Oy (60 %)
- Luoma-ahon Yritystilat Oy (60 %)
- Alajärven Liikennekiinteistö Oy (55 %)
- Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy (54,43 %)
- Kiinteistö Oy Rantatien Kartano (100 %)
- Kiinteistö Oy Murtomäki (100 %)

Talousarviossa on kaupungin yleisten konsernitavoitteiden lisäksi asetettu erikseen tavoitteet vuokrataloyhtiöille, Kiinteistö Oy Rantatien Kartanolle, Alajärven Lämpö Oy:lle sekä Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:lle.

Vuokrataloyhtiöille on asetettu tavoitteet 1) vuokra-asuntojen määrän mitoittaminen kysyntää vastaavaksi ja 2) yhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiöiden talous on tasapainossa.

Kiinteistö Oy Kitronpuiston osalta vuokra-asuntojen käyttöaste on ollut noin 90 %. Vuokra-asuntojen peruskorjauksilla on pyritty lisäämään asuntojen kiinnostavuutta ja vastaamaan paremmin nykypäivän vaatimuksiin. Taloutta on hetkellisesti parantanut vuoden 2018 korkeampi käyttöaste alueella tapahtuneen ison rakennushankkeen aikana.

Kiinteistö Oy Rantatien Kartanon osalta käyttöaste heikkeni edellisvuodesta ja ylitarjontaa on ollut. Käyttöaste on ollut noin 85 %. Talous

on kohtuullisen hyvässä kunnossa, mihin on vaikuttanut melko hyvä käyttöaste ja se, ettei suurempia korjauskuluja ole ollut.

Alajärven Lämpö Oy:lle on asetettu kaksi tavoitetta, 1) kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan, sekä 2) kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa. Tavoitteet ovat toteutuneet. Energiategollisuuden kaukolämmön hintatilastossa 1.7.2018 Alajärven Lämpö Oy sijoittuu kymmenen edullisimman kaukolämpöä myyvän yhtiön joukkoon.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:lle on asetettu tavoitteeksi kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoite on hyvin yleisellä tasolla. Toimintakertomuksessa annetun selvityksen perusteella lautakunta arvioi tavoitteen toteutuneeksi.

Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Tavoite vs. toteuma epäselvä	Yhteensä
9	1	-	10

3.3. Henkilöstöhallinto

Alajärven kaupungin päätoimisessa palvelus-
suhteessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä
1096 henkilöä, joista vakinaisten osuus on 812
henkilöä ja määräaikaisia 184 henkilöä. Lisäk-

si sivutoimisia oli 99 henkilöä. Vakinaisen
henkilöstön keski-ikä on 50,2 vuotta ja suur-
rimman ikäluokan muodostavat 50–59 vuoti-
aat.

Henkilöstöhallinnon sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Toteuma vs tavoite epäselvä	Yhteensä
1	2	-	3

Talousarviossa 2018 on henkilöstöhallinnolle
asetettu tavoitteeksi henkilöstön työhyvin-
vointi, joka pyritään saavuttamaan hyvällä
johtamisella ja työkykyä edistävällä toiminnal-
la. Tavoitteen saavuttamista kuvaaviksi mitta-
reiksi on asetettu sairauspoissaolojen vähen-
täminen (5 %:n vähennys) sekä työilmapiirin
kyselyn tulokset johtamisen osalta (tavoite-
keskiarvo 4).

Asetettujen mittareiden valossa tavoitteet
eivät toteutuneet. Vuonna 2018 sairauspois-
saolot olivat 11,1 työpäivää kun ne vuonna
2017 olivat 10,8 työpäivää. Työilmapiiriky-
selyssä johtaminen työyksikössä sai keskiar-
von 3,8, mikä jäi myös hieman tavoitteesta
(4,0).

Henkilöstöhallinnon tavoite yhteistyön tehos-
tamisesta esimiesten ja työpaikkojen kanssa
varhaisen tuen toimintamallin aktivoimiseksi
sekä työturvallisuuden parantamiseksi, on
tarkastuslautakunnan arvion mukaan toteutu-
nut.

Työhyvinvointikysely

Vuonna 2018 toteutettiin työhyvinvointiky-
sely henkilöstölle. Kyselyn järjesti henkilöstö-
hallinto ja teknisestä toteutuksesta vastasi
Järvinet Oy. Kyselyn vastausprosentti jäi pie-
neksi ja kyselyn toteutuksessa oli teknisiä
ongelmia.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan
kyselyn toteutus epäonnistui. Jotta tuloksia
voitaisiin pitää luotettavina, on tutkimusai-
neiston oltava riittävän suuri ja edustava.
Tarkastuslautakunta suosittelee harkitsemaan
myös kyselyn teettämistä jatkossa asiaan
erikoistuneella yrityksellä, joka hoitaisi kyse-
lyn toteutuksen sekä tulosten läpikäynnin
yksiköittäin.

Henkilöstön eläköityminen

Kevan tilaston mukaan seuraavan viiden vu-
oden aikana eläkkeelle jää 221 työntekijää.
Eläköitymisennusteen mukaan maatalouslo-
mituksesta eläköityy 27 %, ravitsemustyönte-
kijöistä 28 %, lastenhoitajista 36 % ja lähihoi-
tajista 20,7 %.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota suuriin eläköitysmääriin; seuraavan viiden vuoden aikana muun muassa n. 50 lähihoitajaa on jäämässä eläkkeelle. Toimenpiteitä uusien lähihoitajien saamiseksi paikkakunnalle on syytä miettiä. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan myös teknisessä toimessa on lähivuosina jäämässä eläkkeelle keskeisiä viranhaltijoita. Asiaan on syytä varautua etukäteen.

Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä vuonna 2018 oli 61 vuotta. Vastaava luku valtakunnallisesti oli 61,3 vuotta.

Sosiaalitoimen rekrytointivaikeudet

Tarkastuslautakunta totesi edellisessä arviointikertomuksessaan, että perhepalveluiden henkilöstömitoituksen riittävyys on syytä tarkistaa. Järvi-Pohjanmaan perusturva tar-

kasti mitoitusta vuoden 2018 aikana ja talousarviossa 2019 hyväksyttiin tarvittavat henkilöstöresurssit.

Kaikkia virkoja ei ole kuitenkaan saatu täytettyä. Ongelma pätevien sosiaalityöntekijöiden palkkaamisessa on valtakunnallinen. Tarkastuslautakunta toteaa, että ongelman ratkaisemiseksi on syytä ottaa käyttöön laaja keinovälikoima.

Sosiaalihuollon tehtävät ovat tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sellaisia, missä tekemätön työ tulee kalliiksi, mutta tehty työ tuo säästöjä. Pitkään jatkuva vajaamiehitys aiheuttaa myös nykyisten työntekijöiden uupumis- tai irtisanoutumisriskin, joten asiaan on syytä kiinnittää huomiota.

Suosituks:

- henkilöstöhallinnon tulee miettiä toimenpiteitä, jotta työhyvinvointikysely voidaan toteuttaa jatkossa onnistuneesti
- toimenpiteiden miettiminen lähihoitajien saamiseksi paikkakunnalle
- erilaisten keinojen käyttöönotto sosiaalitoimen rekrytointiongelman ratkaisemiseksi

3.4. Perusturva

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaat ja oikea-aikaiset sosiaalihuollon sekä terveyden- ja sairaanhoidon palvelut, mukaan lukien erikoissairanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan yhteislautakunta, joka toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa.

Perusturvan nettomenot olivat yhteensä 48,7 milj. euroa. Nousua vuoden 2017 tilinpäätökseen oli 2,1 milj. euroa. Perusturvalautakunnan korjattuun talousarvioon nähden alitusta tuli 0,3 % (-0,1 milj. euroa).

Lautakuntatasolla terveyspalvelut (ylitys 145.615 €) ja sosiaalipalvelut (ylitys 392.597 €) ylittivät talousarvion. Suurtuotetasolla yhteensä viisi perusturvan suurtuotetta ylitti talousarvion. Suurin ylitys oli vammaispalveluissa (184.198 €).

Perusturvalautakunnan sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Toteuma vs tavoite epäselvä	Yhteensä
5	-	-	5

Vuoden 2018 talousarviossa on perusturvalautakunnalle asetettu viisi valtuustoon nähden sitovaa toiminnallista tavoitetta. Tavoitteille on asetettu tavoitteita täsmäntävät toimenpiteet ja toimintakertomuksessa on kuvattu toimenpiteiden toteutumista. Perusturvan johdon näkemyksen mukaan kaikki tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunta totesi edellisessä arviointikertomuksessaan, että kaikki toimintakertomuksessa kuvatut toimenpiteet eivät varsinaisesti kerro, onko tavoitteeseen päästy. Edelleenkin esimerkiksi tavoitteen ”lääkärin vastaanotto toiminnan kehittäminen” toteutumakuvaus ei kerro, onko tavoite toteutunut. Toteumakuvaus on kerrottu vastaanotolla käyntien määrä ja vaikeuksista lääkärin saamisesta. Toimintakertomuksessa on syytä esittää selkeä arvio siitä, onko kukin valtuuston nähden sitova tavoite toteutunut vai ei.

Vanhusten asumispalveluyksiköt ja niitä koskevien sopimusten valvonta

Järvi-Pohjanmaan perusturvalla on järjestämisvastuu alueensa kuntien Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin kuntien sote-palveluista. Tuottamisvastuun Järvi-Pohjanmaan perusturva voi siirtää yksityisille palveluntuottajille tai tuottaa palvelut itse. Järvi-Pohjanmaan perusturvalla on valvontavastuu kaikista alueellaan tuotettavista sote-palveluista, olivatpa palvelut yksityisen palveluntuottajan tuottamia tai omaa palvelutuotantoa.

Järvi-Pohjanmaan perusturva järjestää osan vanhusten asumispalveluista ostamalla palvelut yksityisiltä palveluntuottajilta. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan perusturva valvoo vanhusten asumispalveluiden ostopalvelusopimuksia tarkistamalla palvelun vuosittain ja aina tarvittaessa. Vuosittain tehtävässä tarkastuksessa käydään läpi kaikki ostopalvelusopimuksen kohdat, joita on yli sata. Toisinaan tarkastusajankohta ilmoitetaan tarkastettavalle yksikölle etukäteen, ei kuiten-

kaan aina. Vuonna 2018 ei tehty vuositarkastuksia resurssimuutosten vuoksi, vaan ne toteutettiin alkuvuodesta 2019. Toimintaa seurataan myös mm. asiakaspalautteiden kautta. Mikäli sopimusrikkomuksia havaitaan, niihin puututaan sopimuksessa määritellyin sanktioin.

Tarkastuslautakunta suosittelee perusturvalle vanhusten asumispalveluyksiköitä koskevien sopimusten valvonnan tarkentamista.

Sopimusvalvonta tulee hoitaa suunnitelmallisesti; valvonta- ja tarkastuskäynneistä on hyvä olla suunnitelma koko sopimuksen voimassa-

olon ajalle – samoin tulee olla selkeästi määriteltynä viranhaltija, joka suorittaa tarkastuskäynnit sekä miten tarkastukset toteutetaan ja raportoidaan.

Tarkastuslautakunta korostaa jatkuvan vuoropuhelun tärkeyttä palvelutuottajan ja tilaajan välillä palvelunlaadun varmistamiseksi ja sopimuksen ehtojen täyttymiseksi.

Lautakunnan näkemyksen mukaan sopimukseen tulisi kirjata entistä selkeämmin tilaajan suorittamien yllätystarkastusten mahdollisuus.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumisen yhä täsmällisempi raportointi ja selkeä arvio siitä, onko tavoite toteutunut vai ei
- vanhusten asumispalveluita koskevien sopimusten valvonnan tarkentaminen, suunnitelmallisuuden lisääminen sopimusten valvonnassa, tilaajan suorittamien yllätystarkastusten mahdollisuuden selkeämpi kirjaaminen sopimukseen sekä jatkuvan vuoropuhelun tehostaminen
- huomion kiinnittäminen asiakkaiden tiedonsaantitarpeisiin ja kriisiviestintään

3.5. Sivistystoimi

Alajärven sivistyslautakunnan tehtävänä on tuottaa tai hankkia keskitetysti Alajärven kaupungin sivistyspalvelut. Vimpelin kunta ostaa ostopalveluna sivistyslautakunnalta Vimpelin kunnan tarvitsemat sivistyspalvelut.

Sivistystoimen nettomenot olivat Alajärven osalta yhteensä 21,8 milj. euroa. Nousua vuoden 2017 tilinpäätökseen oli 0,9 milj. euroa.

Sivistyslautakunnan sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain	Yhteensä
3	1	1	5

Sivistystoimelle oli talousarviossa 2018 asetettu viisi valtuustoon nähden sitovaa toimin-

Sivistyslautakunnan talousarvioon nähden alitusta tuli 2 % (n. -0,4 milj. euroa).

Sivistyslautakunnan suurtuotteista talousarvion ylittivät projektit (31.693 €), erityisvarhaiskasvatus (2.986 €), päiväkotihoito (126.187€), kuraattoritoiminta (1.680 €), musiikkiopisto (56.112 €), II asteen koulutus (5.796 €) sekä liikuntatoimi (55.697 €).

nallista tavoitetta, joista toteutumatta jäi yksi ja osittain toteutui yksi.

Kirjastopalveluiden tavoite pysyä opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla ei toteutunut. Alajärven osalta tavoitteesta jäätiin laatusuositukseen ja läänin keskiarvoon verrattuna verkkoasiointitapahtumien määrässä (suositus 10/asukas/vuosi, läänin keskiarvo 4,61/asukas/vuosi, Alajärvi 2,73/asukas/vuosi) ja henkilöstömäärässä (suositus 0,8–1 htv/1000 asukasta, läänin keskiarvo 0,74 htv/1000 asukasta, Alajärvi 0,62 htv/1000 asukasta).

Museotoimen tavoitteena oli Väinölän ottaminen käyttöön ja osaksi Nelimarkka-museon toimintaa sekä Pesäpallo- ja suksitehdasmuseoiden kävijämäärän kasvattaminen. Tavoite jäi toteutumatta Pesäpallo- ja suksitehdasmuseoiden osalta.

Toiminta- ja toimitilaverkkosuunnitelma vuosille 2018–2021

Sivistystoimelle oli talousarviossa 2018 asetettu valtuuston nähden sitovaksi tavoitteeksi toiminta- ja toimitilaverkkosuunnitelman laatiminen vuosille 2018–2021. Suunnitelman tarkoituksena on taata turvallinen ja toiminnallisesti tehokas palvelurakenne taloudellisuus huomioiden.

Toiminta- ja toimitilaverkkosuunnitelman valmisteli viranhaltijoista koostuva työryhmä. Suunnitelmassa annettiin kuvaukset hallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen nykytilasta sekä yksiköittäin oppilasen-

nusteet ja kuvaukset opetustiloista. Työryhmä antoi tehdyn suunnitelman perusteella esityksensä toiminta- ja toimitilaverkkoratkaisuksi ja esitti sen kustannusvaikutusarvion. Esitys sisälsi hallinnon henkilöstön uudelleen sijoittamisen sekä kolmen eri kyläkoulun lakkauttamisen. Sivistyslautakunta käsitteli työryhmän esitystä kokouksessaan 14.3.2018 ja esitti sen edelleen kaupunginhallitukselle – ja valtuustolle. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 19.3.2018 ja päätti hylätä työryhmän esityksestä koulujen lakkauttamiseen liittyvät kohdat. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 24.3.2018 kaupunginhallituksen esityksen.

Luoma-ahon koulun osalta tilanne valtuuston päätöksen jälkeen muuttui olennaisesti kuntokartoituksen tulosten vuoksi, eikä opetusta kyseisissä tiloissa voitu jatkaa. Kaupunginvaltuusto päätti Luoma-ahon koulun lakkauttamisesta kokouksessaan 29.10.2018.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminta- ja toimitilaverkkosuunnitelman valmistelun ja toimielinkäsittelyn aikana nousi esiin useita epäselvyyksiä koskien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden esteellisyyttä. Jokaisella viranhaltijalla ja luottamushenkilöllä on itsellä velvollisuus arvioida oma esteellisyytensä asian käsittelyssä. Tarkastuslautakunta suosittelee, että esteellisyydsasioihin kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota hyvissä ajoin.

Taulukko 10. *Ikäluokat lukuvuosittain 2016–2021 Alajärvellä*

IKÄLUOKAT LUKUVUOSITTAIN 2016-2021								
Lukuvuosi	0	1	2	3	4	5	6	YHT.
2018-2019	116	123	138	119	138	125	127	886
2019-2020	99	120	123	138	119	138	125	862
2020-2021	103	99	120	123	138	119	138	840
2021-2022	104	103	99	120	123	138	119	806
2022-2023	91	104	103	99	120	123	138	778
2023-2024	89	91	104	103	99	120	123	729
2024-2025	83	89	91	104	103	99	120	689

3.6. Tekninen toimi

Alajärven teknisen lautakunnan toiminta on jaettu tukipalveluihin ja viranomaispalveluihin. Tukipalveluita ovat tila-, puhdistus- ja ravitsemuspalvelu. Viranomaispalveluja ovat puolestaan yhdyskuntasuunnittelu, yleiset

alueet, vesihuoltolaitokset sekä rakennusvalvonta ja ympäristö.

Teknisen lautakunnan nettomenot olivat yhteensä n. 2,4 milj. euroa. Talousarvioon nähden alitusta tuli 2,6 % (64.989 euroa).

Teknisen lautakunnan sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Toteutui osittain	Yhteensä
4	2	3	9

Tekniselle toimelle oli talousarviossa 2018 asetettu yhdeksän valtuustoon nähden sitovaa toiminnallista tavoitetta.

Tavoite koskien tilapalvelun kustannusten pienentämistä myymällä / purkamalla turhia kiinteistöjä ei toteutunut.

Tavoite koskien puhdistus- ja ravitsemuspalveluissa järjestettävää asiakastytyväisykyselyä ei myöskään toteutunut. Viimeisin kysely puhdistuspalveluissa on toteutettu vuonna 2017. Ravitsemuspalveluissa kysely järjestetään vuonna 2019. Palautelaatikkokyselyä on tehty.

Liike- ja teollisuusasemakaavojen hyväksymistä koskeva tavoite toteutui osittain. Kallanmutkan asemakaavan laajennus hyväksyttiin, mutta korttelin 613 asemakaavamuutos-hanketta ei ole aloitettu.

Osittain toteutui myös tavoite koskien puhdistuspalveluiden siivoustyömitoitusta. Siivoustyön mitoitus aloitettiin vuonna 2018, mutta saatetaan loppuun vuoden 2019 aikana.

Tavoitteena oli myös järjestää lähiruokapäiviä kuusi kertaa ja lisäksi tarjota lähiruoasta valmistettuja komponentteja osana päivittäistä

ateriaa. Tavoite toteutui osittain. Lähiruokapäiviä järjestettiin vuoden 2018 aikana 2-5 kertaa. Lähiruokaa käytettiin osana päivittäistä ateriaa.

Teknisen toimen henkilöstöhaasteet

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan teknisen toimen hallinnossa henkilöstöresurssit ovat niukahkot ja yksittäisillä viranhaltijoilla on paljon ns. hiljaista tietoa. Sijaistusten järjestäminen on ollut haasteellista ja henkilöstöresurssien suhteen organisaatio on hyvin haavoittuvainen.

Teknisestä toimesta on eläköitymässä keskeisiä viranhaltijoita lähivuosina. Tarkastuslautakunta toteaa, että lähiaikoina eläköityville tulisi hyvissä ajoin katsoa seuraajat ja ennakoita heidän osalta ns. hiljaisen tiedon siirtoa.

3.7. Maaseututoimi

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimen tehtävänä on tuottaa kunnan maaseutuviranomaiselle määrätyt tehtävät ja palvelut sekä maatalousyrittäjien lomituspalvelut Alajärven kaupungille sekä Soinin ja Vimpelin kunnille. Yhteis-

toiminnan hallinnosta vastaa Alajärven kaupunki. Maaseututoimen nettomenot olivat yhteensä 293.033 €, josta Alajärven osuus oli 195.258 €. Maaseututoimen talousarvio alittui kokonaisuudessaan 59.552 €.

Maaseututoimen sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toteutui	Ei toteutunut	Ei voida arvioida tai toteutui osittain	Yhteensä
2	-	2	4

Maaseututoimelle oli talousarviossa 2018 asetettu neljä strategista tavoitetta. Ensimmäinen tavoite koski maatalouden tukien maksatusta ensimmäisenä maksupäivänä. Toimintakertomuksessa esitetyn selvityksen perusteella tarkastuslautakunta ei pysty arvioimaan, onko tavoite toteutunut. Toimintakertomuksessa on mm. todettu, että ”tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista”.

Toinen tavoite oli maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä. Toimintakertomuksen mukaan tavoite toteutui.

Kolmantena tavoitteena oli lomittajien ammattitaito. Toimintakertomuksen mukaan tavoite toteutui. Lomittajien kanssa on käyty kehityskeskustelut, joiden avulla on selvitetty lomittajien koulutustarpeet ja toiveet. Näiden pohjalta on järjestetty täydennyskoulutusta.

Neljäntenä tavoitteena oli lomituspalveluiden toteutuminen 100 prosenttisesti. Tavoitetta

on tarkennettu siten, vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti loma-vuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää / maatalousyrittäjä / vuosi. Tavoite on toteutunut osittain. Vuosilomat on myönnetty lainmukaisesti. Vuonna 2018 vuosilomaa lomitettiin Alajärvellä 25,28 päivää ja keskiarvo Alajärvellä, Vimpelissä ja Soinissa oli 25,07 päivää, joten tavoite alittui hieman.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että maaseututoimi esittää näkemyksensä valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumisesta selkeämmin toimintakertomuksessaan.

4. Muut arvioinnit

Kaupungin irtaimesta omaisuudesta on pidettävä luetteloa. Luettelointi on osa sisäistä valvontaa ja sen tarkoituksena on edistää irtaimen omaisuuden tehokasta käyttöä, huoltoa, korjausta ja uusimistarpeen määrittelyä sekä estää irtaimiston katoaminen ja luvaton käyttö.

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan hallintokunnilla ei ole ajantasaisia irtaimisto-

luetteloita. Sellaiset hankinnat, joiden arvo on yli 10.000 euroa, poistetaan kirjanpidosta vaikutusaikanaan ja niistä on erillinen kirjanpitojärjestelmä.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunginhallitus antaisi ohjeen alle 10.000 euron irtaimistohankintojen luettelointiin ja luettelon ylläpitoon.

5. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päättäväksi, että kunnanhallitus ja lautakunnat ottaisivat huomioon toiminnassaan arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja esittäisivät lokakuun 2019 loppuun mennessä tarkastuslautakunnalle, mihin toimenpiteisiin esitettyjen havaintojen johdosta on ryhdytty tai ryhdyttävä.

Tarkastuslautakunta painottaa, että aikomisten ja pyrkimisten sijaan vastauksista tulee

selvitä, mihin konkreettisiin toimiin tulosalueilla on ryhdytty tai ryhdytään. Vastaukset tulee laatia tarkastuslautakunnan suositusten osalta.

Tarkastuslautakunta kiittää kaupungin johtoa ja koko henkilökuntaa sekä tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä menneenä vuotena 2018.

Allekirjoitukset

Alajärvellä 14. päivänä toukokuuta 2019

Mauri Penninkangas
puheenjohtaja

Jukka Pekka Matintupa
varapuheenjohtaja

Kati Salo

Pertti Väänänen

Annika Pitkänen

Kari Oittinen

Jenni Kuisti

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä